

ZA PROF. PHDR. ZDEŇKEM MACKEM, CSC.¹⁰

O n d ř e j F e l c m a n

Pro mnohé bylo překvapením, když se uprostřed parného léta dozvěděli, že 21. července 2006 zemřel po krátké těžké nemoci člen akademické obce Univerzity Hradec Králové, učitel novodobých obecných dějin na Historickém ústavu Fakulty humanitních studií prof. PhDr. Zdeněk Macek, CSc. Nebylo mu dopřáno dožít se v příštím roce v březnu sedmdesáti let. Kolegové z univerzity a také jeho bývalí spolupracovníci z Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, kde pracoval několik desetiletí, jej chtěli poctít sborníkem studií a předat mu ho s poděkováním při oslavě životního jubilea. Sborník jistě v příštím roce vyjde in memoriam a připomene celoživotní dílo historika a vysokoškolského pedagoga, který svou lásku ke zvolenému oboru vtělil do obětavé, poctivé a nikdy nekončící práce učitele. Pro své vypravěčské a rétorické umění i lidskou skromnost byl natolik oblíben, že nebylo snadné se smířovat s tím, že jeho působení na univerzitě se pomalu nachyluje ke konci. Bohužel se již nevyplnilo Mackovo přání dokončit při sníženém úvazku některé rozpracované práce a podstoupit také léčení ke zlepšení svého ohroženého zdraví.

Prof. Zdeněk Macek se narodil 3. března 1937 v Hradci Králové. Po absolutoriu Vysoké školy pedagogické v Praze v roce 1959 se plně oddal dráze učitele. Prošel v krátké době všemi stupni škol a již v roce 1962 zakotvil na Pedagogické fakultě v Plzni, kde působil dlouhých 36 let. V roce 1998 se vrátil do rodného kraje, a ač tak zprvu nemínil, byl zlákan, aby dále působil na plný úvazek na Pedagogické fakultě Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové (od roku 2000 Univerzity Hradec Králové) a po vzniku Fakulty humanitních studií i na ní. Svou vysokoškolskou kariéru systematicky utvářel nejen každodenní kantorskou dřinou a odbornou prací, ale také stálým zvyšováním své

¹⁰ FELCMAN, O.: *Za prof. PhDr. Zdeňkem Mackem, CSc.* In: *Minulostí Západočeského kraje*. Sv. 41/2. Praha 2007, s. 602 – 604.

kvalifikace. Tak v roce 1971 obhájil na Pedagogické fakultě UK v Praze titul PhDr. a o dva roky později připojil titul CSc. V roce 1979 se habilitoval na tehdejší UJEP v Brně v oboru obecných dějin a v roce 1988 byl jmenován prezidentem republiky pro tentýž obor vysokoškolským profesorem.

Prof. Z. Macek je autorem řady prací orientovaných jednak k tematice vyučování dějepisu včetně mnoha učebnic, jednak na odborné práce o zahraničně politických vztazích Rakousko – Uherska a Francie, k obecným dějinám meziválečného období, k problematice tisku i dějinám věd a techniky. Část svého zájmu věnoval také regionálním dějinám českého jihozápadu. V Plzni působil po dlouhá desetiletí ve vědecké radě fakulty, po roce 1990 i ve vědecké radě Západočeské univerzity. V letech 1980 – 1990 byl proděkanem Pedagogické fakulty a počátkem osmdesátých let i delegátem ČSSR v odborných komisích UNESCO. Jako učitel považoval za důležité i působení v oblasti osvěty, a tak na jeho kontě přibývaly desítky úspěšných přednášek, až dosáhl nepředstavitelného počtu celého tisíce vystoupení. V poslední době je zaměřoval zejména ke dvěma svým klíčovým zájmům – druhé světové válce a vývoji na Blízkém východě po roce 1945. Po návratu do východních Čech se na ústavu zapojil i do odborné historické práce a pro dokončovaný první svazek syntézy východočeských dějin zpracoval genealogii téměř dvou desítek rodů východočeské šlechty ve středověku. Na UHK pracoval jedno volební období také v akademickém senátu a od podzimu 2005 byl členem senátu nové FHS. V rámci původního Ústavu historických věd PdF UHK vedl po několik let seminář obecných dějin a pro značný osobní podíl na přípravě kreditového studia se stal členem fakultní Rady studijního programu učitelství.

Prof. Dr. Zdeněk Macek, CSc. sice mezi námi již není, ale jeho podíl na pozvedání vysokoškolských a univerzitních studií v Plzni a v Hradci Králové, jeho pedagogická a odborná práci i příslovečná laskavost zůstanou vždy v paměti všech, kteří se s ním v životě potkali.